

GREETJE VAN DEN BERG

De herinnering voorbij

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

De flat was vol muziek, gepraat en gelach. Rinkelende bierflesjes en glazen overstemden bijna de muziek van UB 40. Ondanks het kleine open bovenraam dat de januarikou binnenliet, was de kamer blauw van de rook. Sigarettenpeuken lagen naast de asbakken, vertrapte borrelnootjes op de vloer.

Dunja Meijerink liep met een schaal vol hapjes naar binnen en deponeerde die op tafel. Ze schoof langs verschillende knieën, mompelde verontschuldigen die niemand hoorde en liep terug naar de keuken. Op het aanrecht stond een enorme afwas van vuile koffiekopjes en gebakshotels. Ze leunde tegen de vensterbank en legde haar gloeiende wang tegen het koele glas. Dit was háár feest. Ze was achtentwintig geworden en ze had zich voorgenomen deze mijlpaal groots te vieren met vrienden en collega's. Niemand had afgezegd. Allemaal waren ze gekomen met cadeautjes waar ze niets aan had en geurtjes,

die ze niet lekker vond. Uiteraard had ze enthousiasme voorgewend. De cadeaus waren op een bijzettafeltje beland. Morgen zou ze ze uitzoeken. Een handbeschilderde zijden shawl, die ze nooit zou dragen. Een stel bloempotten, die niet in haar interieur pasten, een eiersnijder, een kaasplankje, een fotolijstje. Misschien was er binnenkort ergens een bazaar voor een goed doel, zodat al deze dingen toch nog goed terechtkwamen. De geurtjes zou ze bewaren voor haar twee nichtjes, die niets liever deden dan zich volspuiten met allerlei luchtjes.

In de kamer hoorde ze haar chef een platvloerse mop vertellen waar bulderend om gelachen werd. Ze liep met flesjes bier naar de kamer, wurmde zich opnieuw langs een aantal knieën en verdeelde de flesjes. Haar achtentwintigste verjaardag. Ze had zich hier zoveel van voorgesteld. Een groot feest wilde ze houden met vrienden en collega's. Zij zou het stralende middelpunt zijn. Nu was het een groot feest, maar ze voelde zich een buitenstaander.

'Dunja!' werd er geroepen. 'Waar ben je? Er staan er hier wel drie droog!' Ze liep alweer in de richting van de keuken. Haar handen graai-

den in het krat. Het was haar feest. Waarom voelde ze zich dan toch zo eenzaam?

‘Dunja, laat mij die afwas even voor je wegwerken.’ Marcella stond in de deuropening van de keuken en overzag de chaos. ‘Straks gaan al die mensen weg en zit jij nog tot over je oren in de rotzooi.’ Ze sprak de woorden uit met een onmiskenbaar zangerig, Frans accent. Dunja schudde haar hoofd.

‘Nee Marcella. Vanavond ruim ik niet meer op. Ik ben doodmoe. Als iedereen straks weggaat, stap ik zo m’n bed in. Morgen is er weer een dag. Een vrije zaterdag nog wel, waarop ik alle tijd heb om de boel weer een beetje op orde te brengen.’

Marcella schudde haar donkere, korte krullen. ‘Geen sprake van. Ga jij maar even bij je visite zitten. Zo heb je toch helemaal niets aan je eigen feest?’

‘Marcella heeft gelijk.’ Ruud Meijerink kwam binnen. Hij aaide z’n kleine, donkere vrouw liefkozend over haar krullen. ‘Ik help haar wel, Dunja. Maak je maar geen zorgen. Samen hebben we deze troep zo aan de kant.’

‘Pap, dat kan ik jullie niet aandoen. Ben je voor het eerst bij je dochter op een feest en dan kun je direct aan het werk.’

‘Ik wil dat mijn dochter ook een beetje plezier aan haar avond beleeft en tot nu toe heb je dat nog maar heel weinig gehad, is het niet?’ Hij keek haar onderzoekend aan. ‘Ik had al eerder op willen staan om je te helpen, maar ja... ik ben hier nog niet zo eigen.’

Ze glimlachte naar hem. Hij had z’n arm om Marcella heengeslagen. Ze zag trots en liefde in de blik waarmee hij naar z’n vrouw keek. Dunja draaide zich om. ‘Ik zal de afwasbak voor jullie pakken. Toch wel fijn dat jullie het willen doen.’ Haar woorden kwamen snel. Ze keek hen niet meer aan.

Ruud liet Marcella los en duwde Dunja aan de kant. ‘Ik vind het allemaal wel. Ga maar gauw naar je gasten. Wat ik je nog wil zeggen... Marcella en ik... we zijn blij dat je ons vanavond uitnodigde. Bedankt daarvoor.’

‘Je bent toch mijn vader.’ Het klonk zo vanzelfsprekend. Het was niet vanzelfsprekend. Weinig mensen in de kamer wisten dat ze een vader had. Jarenlang had ze hem doodgezwegen. Soms noemde ze hem haar ‘verwekker’. Meestal sprak ze eenvoudigweg niet over hem. Het was eigenlijk allemaal zo simpel geweest. Een vader, die je vanaf je negende jaar niet meer had gezien, miste je niet meer. Ze

stond aan de kant van haar moeder, voelde zich als oudste dochter verantwoordelijk voor de vrouw, die haar en haar broer en zus voor het grootste deel alleen had opgevoed. Met de komst van haar vader was alles anders geworden. Ze glimlachte een beetje verontschuldigend naar haar vader, die heet water in de afwasbak liet lopen en ging naar haar gasten in de kamer.

‘Kom eens even bij ons zitten. Je loopt de hele avond maar te sjouwen.’ Steven Kamstra klopte naast zich op de stoel, waar Marcella op gezeten had. ‘We vroegen ons net af hoe oud je precies geworden was.’

‘Achtentwintig,’ antwoordde ze kort. Ze pakte haar glas wijn waarvan ze de hele avond nog nauwelijks gedronken had. Langzaam draaide ze de voet in haar handen.

‘Zie je wel...’ zei Steven triomfantelijk. ‘Jouw chef beweerde dat je negentwintig was geworden. Hij moet je personeelsgegevens nog maar eens goed bekijken.’

‘Die ken ik bijna uit m’n hoofd.’ Van der Horst keek haar aan. ‘Dunja, Philippa, Wilhelmina. Op 15 januari te Zwolle geboren. Alleen het jaartal was me niet bijgebleven.’ Hij knipogde en ze wist zich geen houding te geven.

Mevrouw Van der Horst lachte één van haar kirrende lachjes. ‘Mijn man kent de dossiers van alle vrouwelijke personeelsleden uit het hoofd. Vooral als ze jong en aantrekkelijk zijn.’

‘Zoveel vrouwen werken er niet binnen ons bedrijf,’ mompelde Van der Horst. ‘Maar laten we een toast uitbrengen op onze gastvrouw. Dunja, ik hoop nog vele jaren je chef te zijn.’

Dunja keek naar Henry, haar naaste collega. Zijn gezicht vertrok in een grimas, zijn mond vormde geluidloos: ‘Liever niet.’ Ze lachte een bevrijdende lach en nam een te grote slok van haar wijn.

‘Dunja kind, het was een uiterst aangename avond. Zoiets moeten we met ons bedrijf ook maar eens organiseren. Het was een goed idee van je om alle collega’s uit te nodigen. Zo leer je elkaar eens op een andere manier kennen.’ Van der Horst nam afscheid. Hij hield haar hand te lang vast, drukte een vochtige kus op haar linkerwang, terwijl de volgende ergens in het luchtledige bleef hangen. Dunja had een stap achteruit gedaan. Mevrouw Van der Horst beaamde zuinig dat ‘het werkelijk erg gezellig was.’ Ze gingen tegelijk weg met en-

kele van haar 'stadsvrienden', jongelui waarmee ze in het weekend nog wel eens een avondje ging stappen.

'Doe een beetje rustig,' maande Dunja. 'Mijn burens zullen allemaal al slapen. Ik heb ze weliswaar gewaarschuwd voor wat meer geluid dan gewoonlijk, maar om deze tijd mogen we toch wel een beetje rekening met hen houden.'

Haar waarschuwing werd in de wind geslagen. In het trappenhuis klonk gelach en gezang. Voor de flat werd nog even nagepraat. Auto's startten en reden luid toeterend de parkeerplaats af. Voor het raam in de keuken staarde ze hen na. Rode lichten werden opgeslokt in het duister van de nacht, die al drie uren oud was. Ze had één glaasje wijn gedronken vanavond. Ze had toch een kater.

Dunja lag in bed en kon de slaap niet vatten. Haar ogen zochten de plek waar het schilderij hing dat ze vorige week van haar vader had gekregen. Jaren geleden had hij het geschilderd. Ze was een klein meisje geweest en herinnerde zich nog hoe ze uren stil moest zitten in zijn atelier. Geen moment had haar dat verveeld. Ze hield van de geur van verf in het ate-

lier, van de rust die er hing en haar vaders vaardige hand, die met zijn penseel het linnen leek te strelen. Soms hadden zijn ogen even de hare gezocht. Ze had er trots en bewondering in gelezen, omdat ze precies voldeed aan de eisen, die hij aan zijn modellen stelde. Ze begrepen elkaar en genoten van elkaars aanwezigheid, ook zonder woorden. Ze was altijd een vaderskind geweest.

Ze hield van haar moeder met heel haar hart, maar de relatie met haar vader was anders, intenser geweest. Met haar vader wandelde ze door het park. Hij wees haar op de vogels en de bloemen. Op de lucht, die soms helderblauw was en een andere keer dreigend duister. Hij noemde haar 'mijn zonneshijntje'. Hij ging elke morgen vroeg met haar naar zwembles en troostte haar als ze bang was voor het water dat zo diep en vijandig leek dat ze er niet in durfde te springen. Hij leerde haar fietsen en nam haar mee op zijn tochten door het bos. Zij was de enige, die mee mocht als hij tijdens buien van neerslachtigheid het niet langer thuis uithield en urenlang wandelingen door de stad maakte. Samen beklommen ze hijgend de Peperbus, samen wandelden ze langs de stadsgracht, keken in het donkere

water en fantaseerden over een verzonken stad, die niemand kon zien, maar waar volop geleefd werd.

Samen... altijd waren ze samen, verbonden door een zwijgende saamhorigheid. Op een dag was het schilderij klaar. Ze had zijn schepping avond aan avond zien vorderen. Ze was stil geweest van bewondering, omdat ze zichzelf herkende ondanks de vage contouren van haar gezicht en de brutale kleuren.

‘Mama moet het zien,’ had ze opgewonden gezegd en ze had haar moeder opgehaald. ‘We hebben een verrassing voor je, papa en ik.’

Ze had haar moeder meegetroond naar het atelier en vol trots geroepen: ‘Kijk eens mama, dat ben ik!’

Het was doodstil geworden.

Haar moeder keek van het schilderij naar haar vader. Dunja had de woorden uit haar mond horen komen en ze had ze toch niet geloofd. ‘Het is goed dat je het hebt gezegd, Dunja, anders had ik het niet gezien.’ Daarna had ze zich omgedraaid.

‘Je moet naar bed, kind. Het is weer veel te laat geworden. Zoals elke avond. Ik meende dat het een goede zaak diende. Nu zie ik dat het verspilde tijd is geweest.’